

Сміливе переосмислення багатомовної освіти в державних школах Нью-Йорка

Короткий звіт Консультативної ради Нью-Йорка з багатомовного навчання
2025

Вступ

У такому мультикультурному та багатомовному місті, як Нью-Йорк, учні наших державних шкіл мають унікальні можливості процвітати у світі, де багатомовність та вільне володіння культурою цінуються та є необхідними навичками. Більше 44% наших учнів говорять вдома іншими мовами, відмінними від англійської, а в сукупності наші учні говорять більш ніж 156 мовами. Світ збирається в наших аудиторіях, і у нас є неперевершена можливість підготувати випускників, які, завдяки різноманітності свого досвіду і знайомству, розвивають креативність, комунікабельність, культурну сприйнятливість і глобальну обізнаність, щоб домогтися успіху і лідирувати у взаємопов'язаному світі і впевнено і цілеспрямовано формувати майбутнє.

Цей короткий звіт надає огляд висновків та рекомендацій Консультативної ради Нью-Йорка з багатомовного навчання, групи учнів, сімей, викладачів, керівників шкіл та округів та захисників з різних районів міста. Активна робота цієї Консультативної ради закладає основу для п'ятирічного стратегічного плану, спрямованого на розширення можливостей для багатомовності та глобального лідерства для всіх учнів державних шкіл Нью-Йорка, а також на забезпечення того, щоб наші учні, які вивчають англійську мову, були налаштовані на успіх. Ця робота також закладає основу для інформаційно-пропагандистської роботи та формування спільноти, необхідних для втілення плану в життя.

У цьому навчальному році буде опубліковано повний і всебічний звіт, в якому буде представлена подальша інформація про роботу та рекомендації Консультативної ради в історичному контексті і поточна ситуація з багатомовною освітою в державних школах Нью-Йорка.

Огляд ключових термінів

У цьому звіті ми використовуємо наступні терміни:

- **Рідна мова** - основна мова, якою учень розмовляє вдома. У 2024-25 роках близько 44% учнів державних шкіл Нью-Йорка розмовляли вдома не англійською мовою.
- **Учень, який вивчає англійську мову** - учень, який вивчає англійську мову, або ELL, - це учень, для якого англійська мова не є основною рідною мовою, і який набрав кількість балів нижче необхідного рівня володіння англійською мовою за результатами ідентифікаційного тесту штату Нью-Йорк для тих, хто вивчає англійську мову (NYSITELL). У 2024-25 навчальному році близько 19% учнів державних шкіл Нью-Йорка були учнями ELL.
- **Багатомовний учень** - до багатомовних учнів, або ML, належать нинішні учні ELL, учні, які колись були учнями ELL, учні, які ніколи не були учнями ELL, але є носіями мови, відмінної від англійської, та учні, які вивчають іноземні мови. *Примітка:* Департамент освіти штату Нью-Йорк та державні школи Нью-Йорка класифікують учнів, які вивчають англійську мову (ELL), як багатомовних учнів/учнів, які вивчають англійську мову (ML/ELL), за винятком випадків, пов'язаних із державною політикою.
- **Іммігрант** - людина, яка приїжджає на постійне проживання в країну, куди вона мігрувала. *Примітка:* Державні школи Нью-Йорка не запитують та не збирають інформацію про імміграційний статус учнів K-12 або їх сімей

Консультативна рада Нью-Йорка з багатомовного навчання

Огляд і мета Ради

У зв'язку з 50-річчям підписання Угоди Aspira державні школи Нью-Йорка оголосили про створення Консультативної ради Нью-Йорка з багатомовного навчання для розробки стратегії, заснованої на інформації спільноти, *яка дозволить сміливо переосмислити багатомовну освіту*. Понад 375 учнів, сімей, викладачів та членів місцевої громади висловили зацікавленість брати участь у консультативній раді через відкритий процес подання заявок. Команда з 15 членів державних шкіл Нью-Йорка розглянула заявки з метою створення ради, яка відображала б різноманітність нашого міста, враховуючи мови, якими розмовляють, представництво району та класу, а також особисті чи професійні знання про багатомовність та досвід учнів-іммігрантів.

Остаточна група з понад 50 консультантів була обрана для роботи в Консультативній раді (дивіться повний список консультантів на сайті [Multilingual NYC](#)) і прийнята в листопаді 2024 року. Консультанти були призначені до підкомітетів, що спеціалізуються на трьох різних тематичних областях: створення сприятливих умов для інклюзивних шкіл, шляхи до багатомовності та підготовка світових лідерів. Кожен підкомітет спільно очолював лідер державних шкіл Нью-Йорка та співголова громади з Консультативної ради.

У період з грудня 2024 року по червень 2025 року консультанти зустрічалися в повному складі консультативної ради зі своїми підкомітетами, а також на спеціальних засіданнях, присвячених конкретним темам. На засіданнях були представлені презентації різних зацікавлених сторін, у тому числі співробітників Відділу багатомовних учнів та інших підрозділів державних шкіл Нью-Йорка, проведені обговорення в секційних залах і спільна робота з розгляду та розробки рекомендацій.

Висновки Консультативної ради

Протягом восьми місяців своєї роботи консультанти розбиралися зі складнощами багатомовної освіти в державних школах Нью-Йорка і ділилися своїми різними поглядами, заснованими як на життєвому, так і на професійному досвіді. Вони проаналізували дані про поточний стан, задали складні питання і провели послідовне обговорення. Під час цього процесу консультанти виявили чіткі проблеми та можливості в роботі над сміливим переосмисленням багатомовної освіти в державних школах Нью-Йорка. Нижче наводиться короткий виклад висновків, які в подальшому будуть розширені у повному звіті.

Основні висновки

- **Доступ до програм якості** Державні школи Нью-Йорка стикаються з нерівномірним доступом до високоякісних білінгвальних освітніх програм (включаючи двомовне навчання та перехідну білінгвальну освіту), програм вивчення англійської лише як нової мови (ENL) та варіантів курсів вивчення мов світу та культурної спадщини в різних округах з обмеженою кількістю навчальних матеріалів та дефіцитом ресурсів для ELL.
- **Інклюзивні школи:** Багатьом школам важко повністю задовольнити складні потреби багатомовних учнів та сімей, а також учнів-іммігрантів та їх сімей, незалежно від імміграційного статусу¹, хоча такі програми та ініціативи, як Dream Squads та Project Open Arms, підкреслюють ефективність інклюзивних практик.
- **Нестача вчителів:** Державні школи Нью-Йорка постійно відчувають дефіцит двомовних викладачів та викладачів мов світу, і потрібна узгоджена стратегія підготовки вчителів, підбору багатомовних викладачів та професійної підготовки, щоб усі вчителі могли обслуговувати ELL.
- **Участь сім'ї:** Незважаючи на розширення мовних можливостей, постійні мовні бар'єри та недоступні структури обмежують можливості сімей брати участь у навчанні своїх дітей як справжніх партнерів у ролі захисників та осіб, які приймають рішення.
- **Готовність до коледжу та кар'єри:** Бар'єри на шляху до поглиблених курсів, навчання на робочому місці та двомовності заважають учням, які володіють кількома мовами, та учням-іммігрантам у повній мірі розвинути навички, кваліфікацію та можливості, які сприяють довгостроковому успіху в навчанні, фінансовій стабільності та кар'єрному зростанню.

Теми дослідження

Щоб підтримати виконання стратегічного плану сміливого переосмислення багатомовної освіти в державних школах Нью-Йорка, дослідження висвітлює чотири теми, які є найважливішими факторами, що сприяють прогресу та позитивному впливу на багатомовних учнів, учнів-іммігрантів та їхні сім'ї.

- **Встановлення чітких загальносистемних стандартів якості та доступності** білінгвальної освіти, а також стандартів розробки, реалізації та безперервності програм з вивчення англійської як нової мови (ENL).
- **Покращення доступу до даних та інформації**, щоб допомогти сім'ям зрозуміти програми та політику, що впливають на їхню дитину, та розширити їхні можливості як справжніх партнерів у навчанні своєї дитини.
- **Визначення пріоритетності ресурсів та фінансування** для забезпечення рівних результатів для учнів, які володіють кількома мовами, та учнів-іммігрантів у рамках великих ініціатив державних шкіл Нью-Йорка.

¹ Державні школи Нью-Йорка не запитують та не збирають інформацію про імміграційний статус учнів K-12 або їх сімей

- **Прийняття ціннісного підходу**, який визнає видатні здібності та потенціал багатомовних учнів, про що свідчать досягнення учнів, які були ELL, порівняно з їхніми однолітками, які ніколи не були ELL.

Пріоритети

Виходячи з цих висновків, у цьому звіті визначено п'ять ключових пріоритетів. У сукупності ці пріоритети визначають нашу прихильність до багатомовних учнів та учнів-іммігрантів і їх сімей у наших школах та забезпечують основу для інклюзивності, доступності та досконалості, що закладено з точки зору сміливого переосмислення багатомовної освіти для державних шкіл Нью-Йорка.

- **Пріоритет 1:** Створення високоякісних шляхів до багатомовності з рівним доступом для учнів, які вивчають англійську мову
- **Пріоритет 2:** Зміцнення і розширення штату співробітників, що враховують культурні та лінгвістичні особливості
- **Пріоритет 3:** Сприяння розвитку культури інклюзивності та приналежності для багатомовних учнів та сімей іммігрантів
- **Пріоритет 4:** Сприяння лідерству та пропаганді в багатомовних та іммігрантських сім'ях і громадах
- **Пріоритет 5:** Визнання багатомовності ключовою компетенцією для вступу до коледжу, кар'єрного зростання та громадянської готовності

Рекомендації

Пріоритет 1: Створення високоякісних шляхів до багатомовності з рівним доступом для учнів, які вивчають англійську мову

1.1 Поліпшення доступності та якості білінгвальних програм

- 1.1a Усі округи повинні підвищити доступність високоякісних білінгвальних освітніх програм, включаючи двомовні білінгвальні освітні програми, для всіх рівнів навчання та вжити заходів для розширення доступу для учнів, які вивчають англійську мову (ELL).
- 1.1b Державні школи Нью-Йорка повинні працювати централізовано, а також з округами та школами, щоб забезпечити для усіх білінгвальних освітніх програм ширший доступ до високоякісних навчальних планів та мовних матеріалів.
- 1.1c Державні школи Нью-Йорка повинні працювати централізовано, а також з округами та школами, щоб забезпечити для усіх білінгвальних освітніх програм розширений доступ до перевірок учнів як англійською, так і партнерською мовою, щоб відстежувати прогрес і зростання у відповідь на навчання і прогнозувати ризик для читання на обох мовах, на яких ведеться програма.

1.2 Удосконалення програм ENL

- 1.2a Усі школи повинні впроваджувати високоефективне інтегроване спільне навчання ENL, дотримуючись рекомендацій щодо належного складання програм для пар ENL, що використовуються для спільного навчання, складання узгодженого графіка та адекватного часу для спільного планування, а також розподілу пріоритетів для спільного відвідування занять викладацькими парами для спільного проходження професійного навчання.
- 1.2b Державним школам Нью-Йорка слід розширити основну навчальну програму, включивши спеціальну навчальну програму з розвитку англійської мови (ELD), що відповідає рівню класу, для забезпечення самостійного компонента вивчення англійської як нової мови, K-12.

1.3 Удосконалення програм вивчення мов світу та культурної спадщини та їх доступність

- 1.3a Школи та округи повинні забезпечити ширший доступ до курсів вивчення мов світу та культурної спадщини.
- 1.3b Державні школи Нью-Йорка повинні вибрати та підтримувати базову навчальну програму, що відповідає стандартам, для створення програм вивчення мов світу та культурної спадщини.

1.4 Загальносистемні кроки для вдосконалення програм та послуг для ELL

- 1.4a Державним школам Нью-Йорка слід провести аналіз витрат на поточне фінансування ELL відповідно до чинної формули справедливого фінансування учнів державних шкіл Нью-Йорка.
- 1.4b Державним школам Нью-Йорка слід провести всебічне дослідження переваг білінгвальних освітніх програм у державних школах Нью-Йорка та визначити ключові показники якості програм, необхідні для досягнення цих переваг.
- 1.4c Державні школи Нью-Йорка мають розширити публічну звітність за всіма програмами вивчення англійської мови та забезпечити доступність інформації у зручному для користувача багатомовному форматі, доступному сім'ям, членам спільноти та політикам.

Пріоритет 2: Зміцнення і розширення штату співробітників, що враховують культурні та лінгвістичні особливості

- 2.1 Державні школи Нью-Йорка мають збільшити фінансові та програмні інвестиції в Grow Your Own та інші програми з підбору персоналу, щоб розширити та урізноманітнити список викладачів, сертифікованих для роботи у сфері білінгвальної освіти, вивчення англійської як нової мови та світових мов.
- 2.2 В рамках освітньої програми FutureReadyNYC державним школам Нью-Йорка слід розробити ефективні міські білінгвальні програми, програми ENL та програми навчання світовими мовами для багатомовних учнів.
- 2.3 Державні школи Нью-Йорка повинні розширити збір даних та аналіз поточних та очікуваних потреб робочої сили для підготовки білінгвальних програм, програм ENL та програм навчання світовими мовами.

- 2.4 Державні школи Нью-Йорка та вищі навчальні заклади (IHE) повинні працювати спільно, щоб забезпечити відповідність програм підготовки вчителів різноманітним та багатомовним потребам учнів державних шкіл Нью-Йорка та шкільних округів, які їх обслуговують.
- 2.5 Усі вчителі та керівники шкіл повинні пройти навчання та отримати інструменти для задоволення навчальних, соціально-емоційних та мовних потреб учнів, які вивчають англійську мову, та учнів-іммігрантів, незалежно від імміграційного статусу, забезпечуючи інклюзивність та підтримуючи середовище на кожному рівні навчання.
- 2.6 Усі школи повинні призначити координатора ELL для забезпечення підтримки та нагляду за реалізацією політики та навчальною успішністю учнів, які вивчають англійську мову.
- 2.7 Державні школи Нью-Йорка, вищі навчальні заклади (IHE) та Об'єднана федерація вчителів повинні спільно працювати над формалізацією безперервної професійної освіти вчителів та керівників (CTLE), орієнтованої на ML/ELL, для всіх викладачів.

Пріоритет 3: Сприяння розвитку культури інклюзивності та приналежності для багатомовних учнів та сімей іммігрантів

- 3.1 Кожен округ повинен надавати школам інформацію, проводити навчання та надавати підтримку у налагодженні партнерських відносин з громадськими організаціями для задоволення потреб їх багатомовних учнів, учнів-іммігрантів та їх сімей.
- 3.2 Кожна школа повинна мати команду викладачів та співробітників, навчених виступати захисниками багатомовних учнів, учнів-іммігрантів та їх сімей, а також призначеного координатора, який забезпечить зв'язок з відділами округів та центральними відділами.
- 3.3 Державним школам Нью-Йорка слід продовжувати інвестувати та розширювати доступ до культурних та лінгвістичних навчальних програм за участю громади.
- 3.4 Всі школи повинні вжити заходів для забезпечення того, щоб в матеріалах для занять і бібліотек були представлені різні мовні особливості учнів та їх сімей.
- 3.5 Всі школи повинні планувати і проектувати приміщення, які були б гостинними для багатомовних сімей і сімей іммігрантів (наприклад, туалети для людей похилого віку, вивіски, вітальні центри, сімейні кімнати і т.д.).

Пріоритет 4: Сприяння лідерству та пропаганді в багатомовних та іммігрантських сім'ях і громадах

- 4.1 Державні школи Нью-Йорка повинні вжити заходів для забезпечення того, щоб багатомовні сім'ї та сім'ї іммігрантів були активно представлені та брали участь у керівництві та прийнятті рішень у загальноміських та місцевих радах освіти, а також для надання їм підтримки у прийнятті рішень на шкільному рівні.
- 4.2 Усі члени загальноміської та місцевої ради освіти повинні пройти навчання щодо ресурсів для багатомовних сімей та сімей іммігрантів та підтримки шляхів до багатомовності.
- 4.3 Усі асоціації батьків та вчителів (PTA), шкільні керівні групи (SLT), керівні групи округів (DLT) та батьківські ради, що підтримують дошкільну освіту, повинні пройти навчання з ресурсів та

підтримки багатомовних учнів, учнів-іммігрантів та їх сімей, включаючи послуги перекладу, з метою створення більш тісних партнерських відносин між школою та сім'єю та можливостей лідерства для багатомовних сімей та сімей іммігрантів.

Пріоритет 5: Визнання багатомовності ключовою компетенцією для вступу до коледжу, кар'єрного зростання та громадянської готовності

- 5.1 Усі середні школи повинні мати сертифікат двомовності штату Нью-Йорк (NYSBB).
- 5.2 Державні школи Нью-Йорка повинні розширити партнерські відносини з вищими навчальними закладами, щоб присуджувати бали для вступу до коледжу випусникам державних середніх шкіл Нью-Йорка, які отримали сертифікат NYSSB.
- 5.3 Усі середні школи повинні розширити доступ до програм дострокового зарахування до коледжу, зосередившись на можливостях подвійного зарахування для багатомовних учнів та учнів-іммігрантів.
- 5.4 Державним школам Нью-Йорка слід розширити програми учнівського лідерства, які підкреслюють силу багатомовності та глобального лідерства.
- 5.5 Усі середні школи повинні розширити участь багатомовних учнів та учнів-іммігрантів у навчанні, пов'язаному з кар'єрою, у навчанні на робочому місці, у наставництві та встановленні корисних зв'язків.
- 5.6 Державні школи Нью-Йорка повинні забезпечити, щоб портрет випусника включав визначення та процеси демонстрації професійних навичок, які враховують сильні сторони багатомовних студентів та студентів-іммігрантів, включаючи їхні мовні навички та вільне володіння культурою.

Заглядаючи в майбутнє

У постійному партнерстві з Консультативною радою та ширшою спільнотою державні школи Нью-Йорка прагнуть перетворити ці рекомендації на довгострокові зміни. Відзначаючи та розвиваючи мовні навички та вільне володіння міжкультурними знаннями наших багатомовних учнів та учнів-іммігрантів, а також розвиваючи ці сильні сторони для всіх, ми встановимо національний стандарт багатомовної освіти та створимо гостинні інклюзивні школи, в яких учні відчуватимуть мету та приналежність, пишатимуться своєю самобутністю та після випуску будуть готові керувати, сприяти та процвітати у своїй громаді та у всьому світі.

Ознайомтеся з повним звітом та знайдіть додаткову інформацію про зусилля державних шкіл Нью-Йорка щодо виконання рекомендацій Консультативної ради на веб-сторінці [NYCPS Multilingual NYC](#).

Слова подяки

Голови Консультативної ради 2025 р.

- Д-р Brenda Garcia - керівник програми багатомовної освіти, державні школи Нью-Йорка
- Lois Jenkins, директор програми підготовки до коледжу ML/ELL, державні школи Нью-Йорка
- Moumita Zaman - заступник директора з розвитку багатомовності та потенціалу іммігрантів, державні школи Нью-Йорка
- Arlen Benjamin-Gomez - батько/опікун, виконавчий директор EdTrust у Нью-Йорку
- Д-р Kristy De La Cruz - старший інспектор, громадський шкільний округ № 4
- Lara Evangelista - виконавчий директор, Міжнародна мережа державних шкіл

Члени Консультативної ради 2025 р.

- Afsana Haque - батько/опікун, P.S. X014 Сенатор Джон Каландра
- Alan Cheng - старший інспектор, Міжнародний консорціум, NYC Outward Bound Schools
- Alfonso Guzman - директор з питань залучення батьків та сімей, INCLUDEnyc
- Ameria Alleyne - батько/опікун, захисник, Good Shepherd Services
- América Cañas García - батько/опікун, старший віце-президент, United Way Of New York City
- Carmen Diaz-Malvido - генеральний директор, ASPIRA of New York Inc.
- Д-р Chandler Patton Miranda - батько/опікун, доцент, кафедра освітнього лідерства в різних навчальних спільнотах, Університет Моллой
- Д-р Darling James Miramey - батько/опікун, Multilingual NYC - Партнерство з багатомовної освіти в Нью-Йорку
- Dominika McPartland - адміністратор по роботі з перехідними школами ML / ELL, Хантер-коледж (CUNY), ад'юнкт-викладач TESOL, делегат з польської мови в NYSABE

- Edward Herrera - двомовний шкільний психолог, P. S. 177 Мальборо
- Emilia Fiallo - засновниця центру UndocuTeacher
- Erika Abelon - директор зі стратегічних ініціатив, Управління декана університету з питань освіти, CUNY
- Erum Hanif - генеральний директор та член правління, Бруклінський громадський центр APNA
- Д-р Fabienne Doucet - виконавчий директор, Столичний центр Нью-Йоркського університету
- Geyser Rodriguez - викладач, Академія майбутнього Східного Бронкса
- Hanan Fahmy - заступник директора, P. S. 206 Joseph F Lamb
- Israt Nali - заступник директора, P. S. 214 Michael Friedsam
- Доктор Jo Ann Benoit - виконавчий директор з підтримки та експлуатації шкіл, громадський шкільний округ № 28
- John Sullivan - старший інспектор, округ перехідних шкіл
- Juan Camilo Trespalacios - вчитель, P. S. 044 Thomas C. Brown
- Juvanie Piquant - глава адміністрації, член Міської ради Нью-Йорка Rita Joseph
- Kaitlin Rosario-Rivera - викладач, P.S. 097 Forest Park
- Д-р Kate Menken - професор лінгвістики та TESOL, Квінс-коледж (CUNY) та NYSABE
- Katie Kurjakovic - спеціаліст з вивчення англійської мови, Об'єднана Федерація викладачів (UFT)
- Vlad Tlali - старший політичний стратег, Імміграційна коаліція Нью-Йорка
- Yasmin Naji - старший керівник з питань освітньої політики, Імміграційна коаліція Нью-Йорка
- Д-р Laura Ascenzi-Moreno - професор білігвальної освіти, Бруклінський коледж (CUNY)
- Lilly Chan - батько/опікун, вчитель, P.S. 206 Jose Celso Barbosa
- Longping Wong-Qu - вчитель, Середня школа Ньютаун

- Maggie Sanchez - Загальноміська рада зі спеціальної освіти
- Maimouna Dieye - керівник програми, "Африканські громади разом"
- Marisol Castaneda-Salgado - спеціаліст з питань молоді, Центр Beam
- Melanie Katz - директор, Середня школа Франкліна Д. Рузвельта
- Melissa Scala - директор з питань ML/ELL в окрузі 75
- Naveed Hasan - обраний член Батьківської комісії з питань освітньої політики (PEP), директор-засновник No Limits Learning, батько/опікун у P. S. 145 Школа Блумінгдейл
- Paola Jordan - батько/опікун, директор Столичного батьківського центру, Sinergia Inc.
- Rita Rodriguez-Engberg - директор проекту із захисту прав учнів-іммігрантів, "Захисники дітей"
- Ron Woo - виконавчий директор, Регіональна мовна мережа двомовного освітнього ресурсу штату Нью-Йорк (RBERN)
- Д-р Rosa Rivera-McCutchen - професор управління та нагляду, методичного керівництва, Хантер-коледж (CUNY)
- Dr. Sabrin Abedin - директор з питань ML/ELL у Бронксі
- Somia Elrowmeim - засновник та генеральний директор, Women's Empowerment Coalition of NYC
- Sonia Sendoya - соціальний працівник, Make the Road New York, директор громадської школи в кампусі Бушвік
- Steve Weiner - вчитель, Середня школа американської жестової та англійської мови "47"
- Tariq Khan - батько/опікун, P.S. 135 Школа Беллер
- Д-р Tatyana Kleyn - професор білінгвальної освіти та TESOL, Міський коледж Нью-Йорка, CUNY - Ініціатива імміграції, освіти та NYSABE (колишній президент)
- Teresa Arboleda - президент, Загальноміська рада з вивчення англійської мови (CCELL)

- Yasmin Naji - керівник з питань освітньої політики, Імміграційна коаліція Нью-Йорка
- Учні та випускники державних шкіл Нью-Йорка

Керівництво проектом та підтримка

Дякуємо ректору Melissa Aviles-Ramos та заступнику ректора з питань інклюзивного та доступного навчання Christina Foti за їх керівництво та підтримку у переосмисленні системи, щоб вона була інклюзивною та доступною для всіх учнів. Дякуємо співробітникам Відділу багатомовних учнів і всім членам Центральної робочої групи державних шкіл Нью-Йорка за їхню відданість прозорості, відкритість до діалогу і внесок у формування загальних знань і підтримку прийняття рішень Консультативною радою. Нарешті, ми дякуємо Anna Pons, стратегічному консультанту Відділу інклюзивного та доступного навчання для багатомовних учнів, та нашим партнерам Центру громадських досліджень та лідерства (CPRL) Колумбійського університету за їх керівництво цим проектом та спільне проведення наших засідань. У нас є міцна основа для майбутньої роботи.